

ΕΝΟΤΗΤΑ 36

Ο Ελληνισμός της δυτικής Μικράς Ασίας και του Πόντου

Ο Ελληνισμός της δυτικής Μικράς Ασίας

Μέσα 19^{ου} αιώνα:

- Χάτι Χουμαγιούν
- **Θετικές** οικονομικές προοπτικές στη Μικρά Ασία

- **Μετανάστευση** Ελλήνων από την Ελλάδα και άλλες περιοχές στη **Μικρά Ασία**

- Οι ελληνορθόδοξες κοινότητες:
 - Ήταν **εύπορες**.
 - Ήταν καλά **οργανωμένες**.
 - Είχαν **έντονη** παρουσία.
 - **Εκπροσωπούνταν** στις οθωμανικής αρχές από τους προκρίτους και αρχιερείς.
- Οι Έλληνες:
 - Αποτελούσαν την **πλειονότητα** στη Σμύρνη (400.000).
 - Είχαν **σημαντική** παρουσία (χωρίς πληθυσμιακή υπεροχή) σε **άλλες πόλεις**.
 - Ασχολούνταν κυρίως με το **εμπόριο**.
- Στη **Σμύρνη**:
 - Δραστηριοποιούνταν **πολλές ελληνικές επιχειρήσεις** (εμπορικοί οίκοι, τράπεζες, ναυτιλιακές εταιρίες).
 - Λειτουργούσαν **πολλά ελληνικά σχολεία** (Ευαγγελική Σχολή, Κεντρικό Παρθεναγωγείο κ.ά.).
 - Δραστηριοποιούνταν πολλοί **πολιτιστικοί σύλλογοι**.
 - Υπήρχαν αρκετά **τυπογραφεία**.

Ο Ελληνισμός του Πόντου

- Οι Έλληνες του Πόντου:
 - Ζούσαν οργανωμένοι σε **ακμάζουσες** ελληνορθόδοξες κοινότητες.
 - Ασχολούνταν κυρίως με την **αγροτική οικονομία** και το **εμπόριο**.
 - Μεγάλα εμπορικά κέντρα: **Τραπεζούντα, Κερασούντα, Σαμψούντα**.
 - «**Φροντιστήριο της Τραπεζούντος**» (τέλη 17ου αι.): Το κέντρο της ελληνικής παιδείας στην περιοχή.

Οι διωγμοί του μικρασιατικού Ελληνισμού

- Η ενίσχυση του τουρκικού **εθνικισμού** (μετά την επικράτηση των Νεοτούρκων)
- Η επιδίωξη των **Γερμανών** να εξασφαλίσουν τα **συμφέροντα** τους στην οθωμανική οικονομία

προκαλούν

- **Διωγμούς ελληνορθόδοξων πληθυσμών** από τα δυτικά παράλια της Μικράς Ασίας από το 1913.
- Οι διωγμοί **εντείνονται** στη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου (150.000 Έλληνες εκτοπίστηκαν στην ενδοχώρα)

- Στα **τάγματα εργασίας**:
 - Κατατάσσονταν **άνδρες άνω των 45 ετών**.
 - Έκαναν **αγχαρείς σε λατομεία και δημόσια έργα** στο εσωτερικό της Μικράς Ασίας.
 - **Εξοντώθηκαν** εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες της Μικράς Ασίας και του Πόντου.

Η κίνηση αυτονόμησης στον Πόντο

- Στα τέλη του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου εκδηλώθηκε **αυτονομιστική κίνηση των Ελλήνων του Πόντου**.
- Τον Ιανουάριο του 1920 ιδρύθηκε **ομόσπονδο ποντοαρμενικό κράτος**, που αναγνωρίστηκε από τη συνθήκη των Σεβρών.
- Η ζωή του ήταν **σύντομη** (μέχρι τον Νοέμβριο 1920).

Ερωτήσεις

Βιβλίο, σελ. 103

Επιπλέον:

1. Ποιοι λόγοι συνέβαλαν στη μετανάστευση των Ελλήνων στη Μικρά Ασία στα μέσα του 19^{ου} αιώνα;
2. Πώς αποδεικνύεται η έντονη και ακμαία ελληνική παρουσία των Ελλήνων στη Σμύρνη;
3. Για ποιους λόγους εκδιώχθηκαν οι Έλληνες μετά την επικράτηση των Νεοτούρκων καθώς και στη διάρκεια των Βαλκανικών και του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου;
4. Τι ήταν τα **τάγματα εργασίας**; Πώς συνέβαλαν στην εξόντωση πολλών χιλιάδων Ελλήνων;